

ด่วนที่สุด

ที่ ปน ๐๐๒๓.๖/ว ๒๓๗๗/๓

ศาลากลางจังหวัดปัตตานี
ถนนเดชา ปน ๙๔๐๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางการป้องกันและระงับโรคติดต่อในช่วงการฟื้นฟูผู้ประสบภัยในสถานการณ์อุทกภัยภาคใต้

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี และนายกเทศมนตรีเมือง ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๕/ว ๕๖๗๐

ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า ได้เกิดสถานการณ์อุทกภัยในพื้นที่ภาคใต้ จำนวน ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกระบี่ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง สงขลา ปัตตานี ยะลา สตูล และนราธิวาส ทำให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนทรัพย์สินของประชาชน

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ในพื้นที่ที่สถานการณ์คลี่คลายแล้วมักพบว่าประชาชนได้รับผลกระทบจากการติดเชื้อโรคที่เกิดขึ้นจากน้ำท่วม เช่น โรคระบบทางเดินหายใจ โรคไข้หวัดใหญ่ โรคปอดบวม โรคติดต่อทางอาหารและน้ำ โรคอาหารเป็นพิษ โรคจากการสัมผัส และโรคติดต่อนำโดยแมลง จึงได้จัดทำแนวทางการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคและฟื้นฟูสุขภาพที่เกิดขึ้นในช่วงสถานการณ์อุทกภัย เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาด้านสุขลักษณะและการฟื้นฟูให้แก่ประชาชนที่ประสบอุทกภัย และขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้

๑. กรณีพื้นที่ที่ระดับน้ำเริ่มลดลงแต่ยังมีน้ำท่วมขัง ให้หลีกเลี่ยงการเดินลุยน้ำด้วยเท้าเปล่า เพื่อป้องกันอันตรายจากการติดเชื้อโรคหรือไฟฟ้าช็อต หากมีความจำเป็นให้ใส่อุปกรณ์เพื่อป้องกันตนเอง เช่น สวมรองเท้าบูต ถุงมือยาง ไม้หรืออุปกรณ์นำทาง และให้รีบอาบน้ำทำความสะอาดร่างกายทันทีหลังลุยน้ำ เพื่อป้องกันโรคที่อาจเกิดขึ้นจากการสัมผัส เช่น โรคฉี่หนู เป็นต้น ที่ติดต่อน้ำท่วมขังหรือแผลจากการลุยน้ำ

๒. กรณีการจัดตั้งโรงครัวประกอบอาหารเคลื่อนที่ประจำชุมชน/หมู่บ้าน หรือในศูนย์พักพิง หรือสถานที่ราชการต่าง ๆ ขอให้คำนึงถึงสะอาด การดูแลสุขลักษณะและอนามัยของผู้สัมผัสอาหารหรือปรุงประกอบอาหาร ตลอดจนการจัดการขยะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนและการแพร่กระจายของเชื้อที่เกิดขึ้นจากอาหารและน้ำดื่มที่มีสารปนเปื้อน และเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริโภคอาหารที่ปรุงสุกและน้ำดื่มที่มีความสะอาด ขอให้เน้นย้ำประชาชนล้างมือก่อนรับประทานอาหาร เพื่อป้องกันโรคที่เกิดขึ้นจากอาหารเป็นพิษ เช่น โรคอุจจาระร่วง เป็นต้น

๓. ขอให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเจ้าหน้าที่ในสังกัดหน่วยบริการสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อลงพื้นที่ให้บริการตรวจสุขภาพและปฐมพยาบาลให้แก่ประชาชนที่ประสบภัย เพื่อช่วยเหลือและเยียวยาผู้ประสบภัยภายหลังระดับน้ำลดลง โดยเฉพาะด้านสุขภาพจิต

๔. ขอให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหาวัสดุหรืออุปกรณ์ป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคติดต่อนำโดยแมลง เช่น การพ่นยากำจัดยุงลาย ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์ที่มีพิษ การจัดการขยะมูลฝอยและการคัดแยกขยะมูลฝอย และให้การสนับสนุน EM Ball และ EM ผง เป็นต้น เพื่อป้องกันมิให้ประชาชนติดเชื้อจากโรคติดต่อ เช่น โรคไข้เลือดออก เป็นต้น รวมทั้งถูกสัตว์มีพิษกัดต่อย ทั้งนี้ ควรให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันโรคดังกล่าว โดยการณรงค์ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ ของหน่วยงาน

/๕. ขอให้...

๕. ขอให้จัดเจ้าหน้าที่ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก หรือจิตอาสาสมัครหรือผู้ประกอบการในพื้นที่ ร่วมกันทำความสะอาดและฟื้นฟูด้านสุขลักษณะ และอนามัยสิ่งแวดล้อมภายในบริเวณตลาด ตลอดจนการจัดการขยะและคัดแยกขยะมูลฝอย รวมทั้งให้วางแผนฟื้นฟูและปรับปรุงซ่อมแซมตลาด เพื่อให้บริการแก่ประชาชนและนักท่องเที่ยวโดยเร็ว

๖. กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดให้มีส้วมลอยน้ำหรือสุขาเคลื่อนที่ เพื่อให้บริการกับประชาชนในช่วงสถานการณ์น้ำท่วม ขอให้มีการจัดการอย่างถูกสุขลักษณะและอนามัย และหากระดับน้ำลดลงหรือหมดความจำเป็นต้องใช้งาน ขอให้ดำเนินการจัดเก็บส้วมลอยน้ำหรือสุขาเคลื่อนที่ โดยล้างทำความสะอาดและให้ดำเนินการสุบสิ่งปฏิกูล เพื่อนำไปกำจัดต่อไป

๗. เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติ ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบูรณาการการทำงานกับศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดสงขลา (ส่วนหน้า) และผู้บัญชาการทหารสูงสุด ในรูปแบบ “single command” เพื่อให้เกิดความชัดเจน รวดเร็วในการตัดสินใจ และร่วมกันปฏิบัติงานในพื้นที่ด้วย ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์แนวทางการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ในช่วงการฟื้นฟูผู้ประสบภัยในสถานการณ์อุทกภัย ในรูปแบบอินโฟกราฟิก เพื่อนำไปใช้สื่อสารประชาสัมพันธ์ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย สามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดปัตตานี www.pattanilocal.go.th หัวข้อ “หนังสือราชการ”

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่พิจารณาดำเนินการด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(จรัสย์ ศิริवलลภ)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นและประสานงานท้องถิ่นอำเภอ

โทร. ๐ ๗๓๓๓ ๖๐๔๔ ต่อ ๑๐๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraband_ptn@dla.go.th

☐ ผ.บ.ท.

☐ ก.บ.บ.ท.

☐ อ.บ.บ.ท.

☐ ก.บ.บ.ท.

☐ ก.บ.บ.ท.

☒ ก.บ.บ.ท.

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๒๑.๕/ว ๕๖๗๐

สจ. ปัตตานี

วันที่ 16992

วันที่ ๕ มิ.ย. ๒๕๖๔

เวลา ๘:52

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางการป้องกันและระงับโรคติดต่อในช่วงการฟื้นฟูผู้ประสบภัยในสถานการณ์อุทกภัยภาคใต้

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ตามบัญชีแนบท้าย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประชาสัมพันธ์แนวทางการป้องกันและระงับโรคติดต่อฯ

ในรูปแบบอินโฟกราฟิก

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยได้เกิดสถานการณ์อุทกภัยในพื้นที่ภาคใต้ จำนวน ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และกระบี่ ทำให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนทรัพย์สินของประชาชน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เห็นว่าในพื้นที่ที่สถานการณ์คลี่คลายแล้ว มักพบว่าประชาชนได้รับผลกระทบจากการติดเชื้อโรคที่เกิดขึ้นจากน้ำท่วม เช่น โรคระบบทางเดินหายใจ โรคไข้หวัดใหญ่ โรคปอดบวม โรคติดต่อทางอาหารและน้ำ โรคอาหารเป็นพิษ โรคจากการสัมผัส และโรคติดต่อ นำโดยแมลง จึงได้จัดทำแนวทางการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคและการฟื้นฟูสุขภาพที่เกิดขึ้นในช่วงสถานการณ์อุทกภัย เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาด้านสุขลักษณะและการฟื้นฟูให้แก่ประชาชนที่ประสบอุทกภัย และขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้

๑. กรณีพื้นที่ที่ระดับน้ำเริ่มลดลงแต่มียังมีน้ำท่วมขัง ให้หลีกเลี่ยงการเดินลุยน้ำด้วยเท้าเปล่า เพื่อป้องกันอันตรายจากการติดเชื้อโรคหรือไฟฟ้าช็อต หากมีความจำเป็นให้ใส่อุปกรณ์เพื่อป้องกันตนเอง เช่น สวมรองเท้าบูต ถุงมือยาง ไม้หรืออุปกรณ์นำทาง และให้รีบอาบน้ำทำความสะอาดร่างกายทันทีหลังลุยน้ำ เพื่อป้องกันโรคที่อาจเกิดขึ้นจากการสัมผัส เช่น โรคฉี่หนู เป็นต้น ที่ติดต่อผ่านน้ำท่วมขังหรือผลจากการลุยน้ำ

๒. กรณีการจัดตั้งโรงครัวประกอบอาหารเคลื่อนที่ประจำชุมชน/หมู่บ้าน หรือในศูนย์พักพิง หรือสถานที่ราชการต่าง ๆ ขอให้คำนึงถึงความสะอาด การดูแลสุขลักษณะและอนามัยของผู้สัมผัสอาหาร หรือปรุงประกอบอาหาร ตลอดจนการจัดการขยะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนและการแพร่กระจายของเชื้อที่เกิดขึ้นจากอาหารและน้ำดื่มที่มีสารปนเปื้อน และเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริโภคอาหารที่ปรุงสุกและน้ำดื่มที่มีความสะอาด ขอให้เน้นย้ำประชาชนล้างมือก่อนรับประทานอาหาร เพื่อป้องกันโรคที่ เกิดขึ้นจากอาหารเป็นพิษ เช่น โรคอุจจาระร่วง เป็นต้น

๓. ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเจ้าหน้าที่ในสังกัดหน่วยบริการสาธารณสุข ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อลงพื้นที่ให้บริการตรวจสุขภาพและปฐมพยาบาลให้แก่ประชาชนที่ประสบภัย เพื่อช่วยเหลือและเยียวยา ผู้ประสบภัยภายหลังระดับน้ำลดลง โดยเฉพาะด้านสุขภาพจิต

/๔.ขอให้...

๔. ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหาวัสดุหรืออุปกรณ์ป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคติดต่อมาโดยแมลง เช่น การพ่นยากำจัดยุงลาย ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์ที่มีพิษ การจัดการขยะมูลฝอย และการคัดแยกขยะมูลฝอย และให้การสนับสนุน EM Ball และ EM พง เป็นต้น เพื่อป้องกันมิให้ประชาชนติดเชื้อมาจากโรคติดต่อ เช่น โรคไข้เลือดออก เป็นต้น รวมทั้งถูกสัตว์มีพิษกัดต่อย ทั้งนี้ ควรให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันโรคดังกล่าว โดยการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ ของหน่วยงาน

๕. ขอให้จัดเจ้าหน้าที่ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก หรือจิตอาสาหรืออาสาสมัครหรือผู้ประกอบการในพื้นที่ ร่วมกันทำความสะอาดและฟื้นฟูด้านสุขลักษณะและอนามัยสิ่งแวดล้อมภายในบริเวณตลาด ตลอดจนการจัดการขยะและคัดแยกขยะมูลฝอย รวมทั้งให้วางแผนฟื้นฟูและปรับปรุงซ่อมแซมตลาด เพื่อให้บริการแก่ประชาชนและนักท่องเที่ยวโดยเร็ว

๖. กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดให้มีส้วมลอยน้ำหรือสุขาเคลื่อนที่ เพื่อให้บริการกับประชาชนในช่วงสถานการณ์น้ำท่วม ขอให้มีการจัดการอย่างถูกสุขลักษณะและอนามัย และหากระดับน้ำลดลงหรือหมดความจำเป็นต้องใช้งาน ขอให้ดำเนินการจัดเก็บส้วมลอยน้ำหรือสุขาเคลื่อนที่ โดยล้างทำความสะอาดและให้ดำเนินการสุขสิ่งปฏิกูล เพื่อนำไปกำจัดต่อไป

๗. เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติ ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบูรณาการการปฏิบัติงานกับศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดสงขลา (ส่วนหน้า) และผู้บัญชาการทหารสูงสุด ในรูปแบบ “single command” เพื่อให้เกิดความชัดเจน รวดเร็วในการตัดสินใจ และร่วมกันปฏิบัติงานในพื้นที่ด้วย ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์แนวทางการป้องกันและระงับโรคติดต่อในช่วงการฟื้นฟูผู้ประสบภัยในสถานการณ์อุทกภัย ในรูปแบบอินโฟกราฟิก เพื่อนำไปใช้สื่อสารประชาสัมพันธ์ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่และสามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งเว็บไซต์ <https://shorturl.asia/pxlQ7> หรือ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีรุตม์ ศุภวิบูลย์ผล)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น

กลุ่มงานป้องกันโรค

โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๕๔๐๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@dla.go.th

ผู้ประสาน นางสาวสุจิตรา ดาวเรือง/นายจักรพงษ์ สุขใส

แนวทางการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ในช่วงการฟื้นฟูผู้ประสบภัย ในสถานการณ์อุทกภัยภาคใต้

1

การดูแลตนเองเมื่อลุยน้ำ

หลีกเลี่ยงการเดินลุยน้ำ หากจำเป็นให้สวมรองเท้าบูต และรีบอาบน้ำทำความสะอาดร่างกายทันที เพื่อป้องกัน

โรคที่อาจเกิดขึ้นจากการสัมผัส เช่น
โรคฉี่หนู เป็นต้น

2

การจัดการโรงครัวและการบริโภคอาหาร

การจัดตั้งโรงครัว เน้นปรุงสุกและสะอาด

ถูกสุขอนามัยของผู้สัมผัสอาหาร และมีการจัดการขยะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อน ประชาชนต้อง บริโภคอาหารที่ปรุงสุกและน้ำดื่มที่สะอาด และล้างมือก่อนรับประทานอาหาร เพื่อป้องกันโรคจากอาหารเป็นพิษ เช่น โรคอุจจาระร่วง

3

การตรวจสอบสุขภาพและการเยียวยา (บริการถึงพื้นที่)

จัดเจ้าหน้าที่สาธารณสุข/อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น (อสบ.) ลงพื้นที่ให้บริการตรวจสอบสุขภาพ และปฐมพยาบาลแก่ผู้ประสบภัย พร้อมเน้นการช่วยเหลือเยียวยา ด้านสุขภาพจิต หลังน้ำท่วม

4

การควบคุมโรคติดต่อนำโดยแมลง หรือสัตว์มีพิษ

เพื่อป้องกันการติดเชื้อจากโรคติดต่อนำโดยแมลง หรือสัตว์มีพิษ ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหา อุปกรณ์ป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคติดต่อนำโดยแมลงหรือสัตว์มีพิษ เช่น ทรายไล่ยุงออก โดยดำเนินการพ่นยากำจัดยุงลาย ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ และจัดการขยะ รวมถึงสนับสนุน EM Ball/ EM ผง และรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชน

5

ฟื้นฟูตลาดและสุขอนามัยสิ่งแวดล้อม

จัดเจ้าหน้าที่ อปท. บุคลากร อตล. หรือจิตอาสา ร่วมกันทำความสะอาดและฟื้นฟูตลาด ให้ถูกสุขลักษณะและอนามัยสิ่งแวดล้อม จัดการและคัดแยกขยะ รวมถึงวางแผนปรับปรุงซ่อมแซมตลาด เพื่อให้บริการประชาชนโดยเร็ว

นายธีรุตม์ ศุภวิบูลย์ผล
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

6

การจัดการสุขาเคลื่อนที่

กรณีจัดตั้งส้วมลอยน้ำหรือสุขาเคลื่อนที่ ต้องมีการจัดการอย่าง ถูกสุขลักษณะ และอนามัยเมื่อหมดความจำเป็นให้ดำเนินการจัดเก็บโดยล้างทำความสะอาด และสูบส่งปฏิกูลเพื่อนำไปกำจัดต่อไป

7

บูรณาการการปฏิบัติงาน

เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ในการปฏิบัติ ขอให้ อปท. บูรณาการการปฏิบัติงาน กับ ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ (ส่วนหน้า) และผู้บัญชาการในพื้นที่จังหวัดสูงสุด ในรูปแบบ (Single Command) เพื่อให้เกิดความชัดเจนและรวดเร็ว ในการตัดสินใจร่วมกันในพื้นที่

บัญชีแนบท้าย

ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๕/ว ๕๖๗๐
ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๘

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช
๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง
๔. ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง
๕. ผู้ว่าราชการจังหวัดสตูล
๖. ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา
๗. ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี
๘. ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา
๙. ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส
๑๐. ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่